

Asia: VN/31464/2023

## **Lausuntopyyntö ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista annettujen valtioneuvoston asetusten muuttamisesta**

### **Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksu**

**Lausuntonne yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen korkeakouluopetuksen enimmäismaksun korottamisesta 45 euroon opintopisteeltä (nykyisin 15 euroa/opintopiste). Jatkossakin korkeakoulu voi päättää myös tätä matalammasta hinnoittelusta tai täysin maksuttomasta tarjonnasta.**

Vaasan yliopisto kannattaa enimmäismaksun korottamista. Maksuasetuksen mukaista enimmäismaksua on viimeksi korotettu vuonna 2015, joten jonkin suuruinen korotus on varmasti aiheellinen.

Asetuksen enimmäismaksulla ei kuitenkaan pystytä kattamaan jo tehtyjä leikkauksia. Ehdotettu nosto 15 eurosta 45 euroon ei siis lisänne sillä tavoiteltavaa avoimen korkeakouluopetuksen laajentumista ja tarjonnan monipuolistamista, eikä siten myöskään hallitusohjelman tavoitteissakin mainittua avoimen väylän kautta opintoihin pääsevien määrää.

### **Lisäajan hakemista ja uudelleenkirjautumista koskevat maksut yliopistoissa**

**Lausuntonne yliopistojen maksuasetukseen ehdotetuista em. muutoksista.**

Vaasan yliopisto kannattaa maksujen ottamista käyttöön yliopistoissa AMKien tapaan. Mikäli henkilö hakee yhtä aikaa uudelleenkirjautumista ja lisäaikaa, olisi perusteltua veloittaa vain yksi maksu. Lisäaikaa koskevan uuden hakemusmaksun käyttöönotto voisi tapahtua 1.1.2025 prosessi- ja tietojärjestelmämuutosten mahdollistamiseksi.

### **Avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen liittyvät kehittämistarpeet**

**Muu palautteenne ehdotuksista? Mitä muita kehittämistarpeita näette liittyvän avoimen korkeakoulutuksen tarjontaan ja maksullisuuteen?**

Korotusesitys ei ota kantaa maksuasetuksen muutoksen soveltamisesta tai suhteesta jatkuvan oppimisen kokonaisuuteen (avoimen korkeakouluopetuksen lisäksi mm. pienet osaamiskokonaisuudet ja täydennyskoulutus). Muutos vaikuttaa jatkuvan oppimisen tarjontaan korkeakoulujen rahoitusmalliuudistuksen ohella. Näitä vaikutuksia tulisi arvioida tarkemmin, kun suunnitellaan tarjontaa oppijoille, joilla on jo korkeakoulututkinto.

**Vaikutusarviontia tarkentavat kysymykset korkeakouluille**

**1. Kuvatkaa korkeakoulunne nykyinen avoimen korkeakouluopetuksen hinnoittelukäytäntö.**

Maksuasetuksen enimmäismaksua ei ole käytetty Vaasa yliopistossa avoimen yliopiston opinnoissa; ylin hinta on tällä hetkellä 12€/opintopiste. Lukukauden ja opintojen ilmoittautumisen alkaessa käytetty myös ns. nopean ilmoittautujan etua, jolloin hinta on voinut ollut esim. 10€/op. Erillisillä opinto-oikeuksilla opiskelevien maksu on 15€/op.

**2. Miten arvoitte asetusmuutoksen vaikuttavan hinnoittelukäytäntöönne?**

Hintoja tullaan nostamaan jonkin verran, mutta asetusehdotuksen enimmäismaksua 45€ ei voitane kerralla ottaa käyttöön. Harkinnassa on käyttää korkeampia maksuja osassa opintojaksoja.

**3. Miten arvioitte asetusmuutoksen mahdollistaman uuden enimmäismaksun vaikuttavan avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaanne eri koulutusaloilla? Mille uusille aloille arvioitte enimmäismaksun nostamisesta johtuen käynnistävänne avointa korkeakouluopetustarjontaa?**

Aetusmuutos ei Vaasan yliopistossa tule ensi kädessä vaikuttamaan opintotarjontaan laajentavasti.

**4. Mitä vaikutuksia arvioitte enimmäismaksun nostamisella olevan avoimen väylän opintoihinne / polkuopintoihinne (esim. suorituspäämäärät, kriteerit, hinnoittelu)?**

Jos hinnoittelussa otettaisiin käyttöön enimmäismaksu, sillä voisi olla vaikutuksena opiskelija- ja suorituspäämäärien lasku niin väylä- kuin muissakin avoimen yliopiston tarjoamissa opinnoissa. Tämä voi johtaa siihen, että avoimen väylän houkuttelevuus tutkinto-opiskeluun johtavana väylänä vähenee. Lisäksi tämä toimii päinvastaiseen suuntaan kuin tulevan rahoitusmallin tavoitteet, joissa tavoitellaan ensikertalaisten tutkinto-opiskelijoiden osuuden kasvua sekä toisen tutkinnon suorittamisen sijaan tavoitteellista opiskelua jatkuvan oppimisen opintokanavien kautta.

Kotajärvi-Söderholm Sanna  
Vaasan yliopisto